

KOVÁCS ANDRÁS FERENC RÉGI RIGMUS, ŐSZI DALLAM

Székelykeresztúr iskolájának

Ódon dalba kezd a lantom, Szétzengedez húrom: Harang kondul a skólában, Székelykeresztúron.

Küküllőbe siet a Gagy Meg a fürge Nyikó: Kollégium folyosóján Futkos sok vadcsitkó.

Virágozzék a tanárság! Székelység, előre! Forró fejed ne kábítsa Mindenféle lőre!

Floreáljon a diákság! Tudományt a főbe! Sose váljon szitakötő, Kerékkötő, kefekötő, Lókötő belőle! Tudományt a főbe!
Napsugárt a kézbe!
Ha minket olvasol, játszva tanulsz,
és sosem vagy egyedül. Barátod, a Napsugár egész
évben elűzi fáradtságodat és rosszkedvedet.
Írj, rajzolj nekünk, kapcsolódj be pályázatainkba.
Nevedet, munkáidat 20000 gyerek és kétannyi felnőtt
látja majd széles e világban. Lehet, hogy még sose
nyertél – velünk előbb-utóbb fogsz!

KACAGOK

TAMKÓ SIRATÓ KÁROLY fordítása

A fák kiszáradhatnak, a vizek befagyhatnak! Én csak nevetni akarok.

A tánc megszűnik, a hangszer eltörik, kacagok, kacagok!

Jöjjenek jó vagy rossz napok, én csak kacagni akarok!

Et or

Alig tettétek el a hátizsákot, és ültetek be az iskolapadba, a Napsugár ismét utazni hív titeket. Ebben a tanévben Európa országait járjuk be Kószabószával együtt. Bekukkintunk tíz nép történelmé-

be, szokásaiba, gyermekirodalmába.

És még útlevél sem kell hozzá, csupán az, hogy minden hónapban megvásárold a Napsugárt.

Kapaszkodj, máris indulunk! Irány

Franciaország!

Nyugati partján az Atlanti-óceánba, délen a Földközi-tengerbe lógathatod a lábad, de szögesbakancsban megmászhatod Európa legmagasabb csúcsát, a 4810 méteres Mont Blancot is. Neve Fehér Hegy, hisz itt sosem olvad el a hó.

A gazdagok az Azúrpart miatt, a hajósok Európa egyik legnagyobb kikötője, Marseille (Márszej) miatt, a halászok az ezerféle hal, kagyló, rák miatt szeretik a francia tengerpartot.

Az ország fővárosa, Párizs a Szajna partján épült, 8 millió lakosa van.

Párizs jelképét, a 300 méter magas Eiffel (Éfel) tornyot vasból építették az 1889-es világkiállításra.

Csendes áhítattal lépjünk be a Notre-Dame (Notrö Dám) székesegyház gótikus boltívei közé.

A Louvre (Lúvr) a világ egyik leggazdagabb múzeuma. Itt őrzik a francia festők képei mellett az egyetemes szobrászat, festészet sok remekművét. Ki lehet?

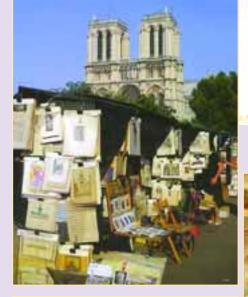
A francia forradalom (1789) a szabadság, egyenlőség, testvériség nevében lerombolta a zsarnoki királyságot, de vele

A forradalmárok viselete nemzeti színű: kékfehér-piros.

Az 1800-as években alakították ki az óriási terekről csillag alakban induló, széles sugárutak, bulvárok rendszerét. A hatalmas diadalív, az Arc de Triomph (Ár dö Trionf) Napóleon hadi győzelmeit hirdeti.

A katonából lett császár, Napóleon az egész világot meg akarta hódítani. Végül száműzetésben töprenghetett azon, hol hibázott. A franciák mégis nagyon büszkék rá.

A Szajna partja telis-tele könyvárussal, festővel, hangulatos kávéházzal. Mindenütt harmonika szól.

A párizsi parkok hangulatát Seurat (Szörá) festménye őrzi.

Az ókorban Franciaország helyén álló Galliát bekebelezte a Római Birodalom. Gall harcosokat idéz a két népszerű rajzfilmhős, Asterix és Obelix.

A franciák évszázados háborúba keveredtek a szomszédos Angliával. Jeanne d'Arc (Zsán Dárk) (Szent Johanna) hite és hősiessége fordította meg a csata sorsát. Boszorkányság vádjával máglyán égették el.

LÁSZLÓ NOÉMI MOZAIK

Egy testőrkard, egy nagy kalap, szikrázó tollú madarak. márványmedence, vízsugár, "trézansantédövuvoár"*, zöld labirintus, kék szemek, tükörfal, lépcsőrengeteg, kongó terem, féltett titok, elmoccanó falkárpitok, cukorvirág, ezüst kanál, bíbor paláston hímfonál, arany mezőben liliom: lúdtollas François Villon**, kőcsipke, szőlőkacs, kereszt: Szent Johanna viselte ezt a tűzben, Orléans alatt, áldás hullt, ahol elhaladt; kigyúlt az ég, kigyúlt a táj: megszületett a Napkirály.

* Très enchanté de vous voir – Elbűvöl, hogy láthatom.

** Franszoá Vijjon,

XV. századi költő

A szoknya fodrai alatt 5 méter széles abroncs volt. Képzeld el benne a mai néniket egy zsúfolt buszon! XIV. Lajos, a Napkirály nagyon szerette a pompát. Az agyondíszített rokokó stílus a Versailles-i (Verszáj) palotában, a parkokban, az öltözködésben, a táncban, sőt a szakácsművészetben is uralkodott. A Napkirály ünnepi vacsoráján 36 fogást szolgáltak fel.

Ez a hajköltemény egy vagyonba került, hónapokig nem is bontották le, viszont díszes arany vagy ezüst fejvakarót használtak hozzá.

A francia kertben mértani pontossággal nyírt bokor-labirintusok, szökőkutak, szobrok, tavak között sétálgatunk.

A franciák kocsijele: F, autómárkájuk a Renault (Rönó), a Citroën (Szitroen), a Peugeot (Pözsó).

Náluk szalad Európa leggyorsabb vonata, a TGV – 515 km/órás sebességgel.

Táncoslábú franciák. A menüettet, a rondót, a gavottot eredetileg falusi mulatságokon, majd a fényes palotákban járták.

A kánkánt a párizsi mulató, a Moulin Rouge (Mulen Rúzs) táncosnői ropják.

A franciák az ebéd végén sajtot esznek. Több száz féléből lehet válogatni. Imádják a nyers salátákat, a mártásokat. Ők találták fel a konyakot, a pezsgőt, de a vörösbor is mindennapi italuk. Olcsóbb, mint az ásványvíz.

Az európai divatot évszázadok óta a franciák diktálják.

Híresek parfümjeik. A rúzs is francia szó, pirosat jelent.

A hegedűs így tesz, így, így, így, minden gyerek így tesz, így, így, így.

Január 6-án, Vízkereszt napján a francia családokban a közös vacsora után a gyerekek elfogyasztják a galetta nevű mandulás süteményt, melynek egyik szeletében egy szerencsetalizmán rejtőzik. Aki azt megtalálja, azt este királyává avagy királynőjévé koronázza a család.

Francia népmese

Elt egyszer egy kis francia faluban egy szegény molnárfiú. Megszerette egy gazdag kereskedő gyönyörűséges lányát, Jacqueline-t*. Kerülgette is ám, egyre leste, mikor megy vízért a kútra. Jacqueline-nak is tetszett a szép szál molnárlegény, csakhogy tudta, hogy szülei egy gazdag kereskedőnek szánták feleségül. Egy nap, ahogy a molnárlegény nagy búsan kint lógázta a lábát az árokparton, arra tévedt egy pásztor.

- Hát te mit búsulsz, kenyeres pajtásom? kérdezte.
- Hát hogyne búsulnék, amikor majd elepedek a vágytól, hogy enyém legyen Jacqueline. A szülei azonban hallani sem akarnak rólam.
- Segítek én rajtad! Neked adom ezt a kis dobozt, fehér por van benne. Ha egyszer bejutsz Jacqueline-ék konyhájába, szórd bele a tűzbe, s majd meglátod, mi történik.

Egy nap, amikor nem voltak otthon Jacqueline szülei, a molnárlegény segített hazavinni a lánynak a vizet. Jacqueline behívta, és megkínál-

ta palacsintával. Amikor hátat fordított, a molnárlegény ráöntötte a tűzre a fehér port, aztán odébbállt.

Amint a szülei megérkeztek, Jacqueline bevitte nekik a vacsorát.

- Itt van a put, édesapám putput, a vacsora putputput, putputput.

A kereskedő megrökönyödve nézett rá.

- Hát te meg hogy beszélsz?
- Hogy én put, hogy beszélek putput? İgy beszélek putputput. – S ezzel kiment a konyhába, mintha mi sem történt volna.

Az édesanyja rémülten ment utána, s megkérdezte:

- Mi bajod van putputput, édes lányom, putputput? - Merthogy a konyhában már rá is hatott a varázslat.

S a következő tál ételt már ő vitte be.

– Édes férjem, putputput, nem tudom, mi történt velem putputput, de én is azt mondom, hogy putputput.

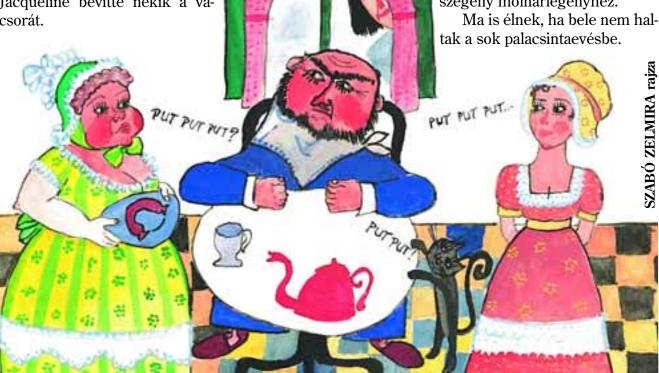
Ha láttátok volna, hogy dühbe gurult a kereskedő. Kifutott a konyhába.

- Mi ütött belétek putputput, hogy ezt a badarságot mondjátok, hogy putputput? - Mert a konyhában már rá is ragadt ez a betegség.

Szörnyű napok virradtak a kereskedőre. A vevők azt hitték, hogy megháborodott. Lassacskán elmaradtak az üzletéből.

Ekkor a jószívű pásztor egy kis szelence barna port adott a molnárlegénynek, aki boldogan

> állított be a kereskedőhöz, és mindenkit sorban kínált vele, s bizony, egyikük sem mondta többé, hogy putputput. A kereskedő hálából hozzáadta Jacqueline-t a szegény molnárlegényhez.

Ki ez a mesehős? Tudtátok-e, hogy Csipkerózsikával, Hüvelyk Matyival, Hamupipőkével együtt Charles Perrault (Sárl Péró) 1600 körül írt francia meséiből indult el világhódító útjára?

Jean de La Fontaine (Zsan dö Lá Fonten) állatmeséihez Jean Effel (Zsan Éffel) nagyszerű illusztrációkat készített.

Rajzoljátok be a helyes cím jelét a négyzetekbe.

- A NYÚL MEG A TEKNŐS
- ♦ A RÓKA ÉS A GÓLYA
- ■A TÜCSÖK ÉS A HANGYA

Egyik kedvenc rajzfilmetek "szülei" Jean de Brunhoff (Zsan dö Brönhoff) francia festő és felesége. Brunhoff anyuka esti meséit apuka megrajzolta, majd kisfiuk felnőtt korában továbbszőtte a történetet.

Hogy hívják az elifkirályt?

Kik ők? A vívás és a becsület bajnokai, Alexandre Dumas (Álékszandr Dümá) regényének hősei: a három, akik tulajdonképpen négyen vannak.

(Párlé-vu franszé?)

BESZÉL ÖN FRANCIÁUL?

Bonjour! *bonzsúr* Jó napot! Oui. *vui* Igen.

Non. non Nem.

Au revoir. orövoár Viszontlátásra.

Comment ça va? koman szá vá? Hogy vagy?

Merci, bien. *Mérszi, bien* Köszönöm, jól. Tu es mon ami. *Tü é mon ámi*. A barátom vagy.

S'il vous plaît. Szil vu plé. Kérem.

Ha megfejted a titkosírást, megtudod, mi a címe Alexandre Dumas két kalandos regényének, és mit tanácsolunk neked.

MO≦T CR∰STO GRÓFJ 🎋

A KIS HERCEG

A második bolygón egy hiú ember lakott.

 – Á, á! Egy bámuló érkezett látogatóba! – kiáltotta a hiú ember már messziről.

Mert a hiú emberek számára a többi emberfia csak bámuló.

- Jó napot mondotta a kis herceg. – Milyen furcsa kalapja van önnek!
- A köszöntéshez szükséges felelte a hiú ember. –
 Amikor megéljeneznek. Sajnos, erre soha senki sem jár. Üsdössze a tenyeredet!

A kis herceg összeütötte a tenyerét. A hiú ember megemelte a kalapját.

Öt percnyi tapsolás után a kis herceget eluntatta a játék egyhangúsága.

Mit kell tenni ahhoz, hogy a kalap lepottyanjon? – kérdezte.

De a hiú ember nem is hallotta. A hiú emberek csak a dicséretet hallják.

- lgazán nagyon csodálsz?
 kérdezte a kis hercegtől.
 - Mit jelent az: csodálni?
- Csodálni annyi, mint elismerni, hogy én vagyok a legszebb, a leggazdagabb és a legokosabb ember az egész bolygón.
 - De hiszen egyedül vagy a

bolygódon!

- Tedd meg a kedvemért!Azért mégis csodálj!
- Csodállak! vonta meg a vállát a kis herceg –, de hát miért jó ez neked?

És faképnél hagyta.

"A felnőttek kétségtelenül igen különösek" – gondolta magában utazás közben.

*

A következő bolygón egy iszákos lakott. A kis herceg látogatása itt igen rövid ideig tartott, de még így is nagyon elszomorította.

- Mit csinálsz? szólt az iszákoshoz, aki egy sereg üres üveg és egy sereg teli üveg előtt ült.
- Iszom felelte az iszákos komoran.
 - Miért iszol?
 - Hogy felejtsek.
 - Mit?
 - A szégyenemet.
- Milyen szégyent? faggatta a kis herceg, mert segíteni akart rajta.
- Szégyenemet, mert iszom!
 fejezte be az iszákos, s ezzel végleges hallgatásba merült.

És a kis herceg zavarában megdöbbenten állott odább.

"A felnőttek kétségtelenül igen-igen különösek" – gondolta magában utazás közben.

*

- Jó napot mondta a kis herceg.
- Jó napot mondta a kereskedő.

Ez a kereskedő olyan labdacsokat árult, amelyek tökéletesen oltják a szomjúságot. Aki hetente egyet bevesz, az többé nem is kíván inni.

- Hát ezt meg minek árulod?
- Rengeteg időt meg lehet takarítani vele – mondta a kereskedő. – A tudósok kiszámították: heti ötvenhárom percet.
- És mit kezd az ember ezzel az ötvenhárom perccel?

- Amit akar...

"Ha nekem ötvenhárom felesleges percem volna, szép csendesen elindulnék egy forrás felé..." – mondotta magában a kis herceg

*

- Jó napot mondotta a kis herceg.
- Jó napot mondotta a váltóőr.
- Mit csinálsz itt? kérdezte a kis herceg.
- Ezres csoportokba osztályozom az utasokat – mondta a váltóőr. – Elirányítom a vonatokat, amelyek viszik őket, egyszer jobbra, másszor balra.

Mennydörgésszerű robajjal rohanó, kivilágított gyorsvonat remegtette meg az őrházat.

- Ugyancsak sürgős dolguk van – mondta a kis herceg. – Mit keresnek?
- Ezt még a mozdonyvezető sem tudja – felelte a váltóőr.

Feldübörgött az ellenkező irányból egy második kivilágított gyors.

- Már visszajönnek? kérdezte a kis herceg.
- Ezek nem ugyanazok így a váltóőr. – Cserélődnek.
- Ahol voltak, nem érezték jól magukat?
- Az ember sohasem érzi magát jól ott, ahol van – mondta a váltóőr.
- A harmadik gyorsvonat mennydörgő robaja hallatszott.
- Ezek az előző utasokat üldözik? kérdezte a kis herceg.
- Nem üldöznek ezek semmit mondta a váltóőr. Alszanak vagy ásítoznak a kocsikban. Csak a gyermekek lapítják orrukat az ablaküveghez.
- Csak a gyermekek tudják,
 mit keresnek szólt a kis herceg. A játékuk olyan fontos nekik, hogy ha elveszik tőlük,
 sírva fakadnak...
- A gyermekeknek szerencséjük van – mondta a váltóőr.

A XIX. század egyik legnépszerűbb íróját,

JULES VERNE*-t a magyar olvasók annyira
szeretik, hogy nevét magyarosítva
Verne Gyulaként emlegetik.

Tudományos-fantasztikus és ifjúsági
kalandregényeit nektek is el kell olvasnotok.

KÉTÉVI VAKÁCIÓ

Iskolás fiúk hajótörést szenvednek, és egy lakatlan szigeten két évig élnek csupán ügyességükre, bátorságukra utalva – és nem is mindig békességben.

- Hét pont! kiáltott Service. Nyertünk!
 Doniphan izgatottan előreugrott.
- Nem! Nem nyertetek! kiáltozta.
- Ugyan miért nem? kérdezte Baxter.
- Mert Briant csalt!
- Hogy én csaltam? kérdezte Briant sápadtan.
- Igen... Csaltál! ismételte Doniphan. –
 Nem volt a lábad a vonalon, ahol kellett volna lennie! Két lépéssel közelebb voltál.
 - Ez nem igaz! kiáltotta Service.
- Tessék! Itt a lábnyomom a homokban. Ezt Doniphannek is látnia kell, és most én mondom neki, hogy hazudott! – kiáltotta Briant.
- Hazudtam? csattant fel Doniphan, és lassú léptekkel közeledett Briant-hoz.

Webb és Cross beavatkozásra készen Doniphan mögé állt, míg Service és Baxter Briant közelében maradt, hogy ha verekedésre kerül sor, segítsenek neki.

Doniphan ledobta kabátját, ingujját könyökig felgyűrte, és zsebkendőjét csuklója köré csavarva bokszállásba helyezkedett.

Briant, aki közben visszanyerte önuralmát, egy lépést sem tett, szemlátomást el akarta kerülni a verekedést, amellyel rossz példát szolgáltattak volna a többieknek.

- Nem volt igazad abban, Doniphan, hogy sértegettél engem, és most sincs igazad, hogy verekedni akarsz!
- Azért nem állsz ki vágott vissza Doniphan –, mert félsz!
 - Én? Félek?
 - Félsz hát, mert gyáva vagy!

Briant felgyűrte ingujját, és határozott léptekkel Doniphan felé tartott. A két ellenfél most farkasszemet nézett egymással.

A boksz Angliában úgyszólván része a nevelésnek. Köztudomású ugyanis, hogy azok a fiúk, akik jól bokszolnak, általában béketűrőbbek, mint a többiek, és nem akarnak mindenáron civakodni.

Briant-nak mint franciának sohasem tetszett az öklelőzés, ahol az ütéseket kizárólag az arcra mérik. Hátrányban volt tehát ellenfelével szemben, aki igen ügyes ökölvívó volt, bár egykorúak, egyforma nagyok és körülbelül egyforma erősek is voltak.

A két fiú már-már összecsapott, amikor Gordon, akinek Dole vitte meg a hírt, sietve közbelépett.

- Briant!... Doniphan! kiáltott rájuk.
- Azt mondta rám, hogy hazudok! méltatlankodott Doniphan.
- Hogyne! Miután ő azt mondta, hogy csaló vagyok! Meg gyáva! – válaszolt Brian.
- Doniphan mondta ekkor Gordon szigorú hangon –, jól ismerem Briant-t! Biztosan tudom, hogy nem ő kötött beléd. Csak te kezdhetted!
- Akár én vagyok a hibás, akár Briant, ha nem hajlandó megverekedni, hát gyáva!
- Te pedig, Doniphan, gonosz fiú vagy. Én vagyok itt a vezér, és nem tűrök semmiféle erőszakoskodást! Briant, te menj vissza a Franciabarlangba, te pedig, Doniphan, fújd ki a mérgedet ott, ahol akarod! És majd csak akkor gyere elő, ha már észre tértél, és belátod, hogy csak a kötelességemet teljesítettem, amikor megróttalak.
- Igen! kiáltották a többiek. Éljen
 Gordon! Éljen Briant!

* ejtsd: Zsül Vern

Megtalpaltuk hétmérföldes csizmánkat, s máris indulunk. Ebben a tanévben is sokan szeretnék bemutatni szülőhelyüket.

Októberben Nagybányára látogatunk.

<u>Nyárádszereda</u> neve a Nyárád folyóról és a szláv "sreda" szóból ered, amelynek jelentése vásár, központ.

Nyárádszereda a Nyárádmente középső részén terül el, a Bekecs alatt, Marosvásárhely és Szováta között.

A települést 1493-ban említi első ízben írott forrás. Az 1567-es összeírásban "Oppid Zereda" néven 26 kapuval van bejegyezve, 1585-ben már városként szerepel "Maros-

szereda", de gúnyosan "Szegény-Szeredának" is nevezték. 1605. február 21-én itt gyűlt össze az országgyűlés, amely Bocskai Istvánt Erdély fejedelmévé kiáltotta ki.

Helységünk főterén áll Bocskai bronz mellszobra. Minden évben "Bocskai napok" rendezvénysorozattal tisztelgünk a fejedelem emléke előtt.

Orbán Balázs ittjártakor csupa falusias, földszintes faház sorakozott
itt, a lakosság lélekszáma
423 volt. Ma a község 6000
lelket számlál, túlnyomó
többségük magyar (84%)
református.

A határ javarésze nagyon jó gabona- és zöldségtermő, de vannak agyagos földek is, amit téglavetésre használnak.

Ismertebb határrészek: Zabos kert, Sűrű, Bicsak, Berek, Cserelapos, Súgó, Köles Asszony, Sűrűtövis, Kolondás, Csereoldal.

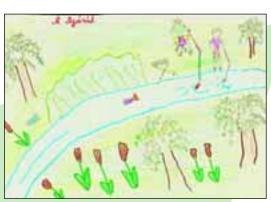

A református templom 1838-ban, a katolikus az 1890-es években épült.

A Nyárád vizéről sok nép-dalt tudnánk nektek énekelni, de halászni és fürdeni is nagyon szeretünk benne.

A főtéri gondozott park helyén tartották 400 évvel ezelőtt az augusztus elsejei Vásár-napját. Manapság a szeredai nagyvásár négy napig is eltart, összesereglenek rá kézművesek, állattar-

tók, gabona- és zöldségtermelők, s persze a gyerekek. Vonzza őket a körhinta, a tábortűz, a vásárfia.

Nyárádszereda nagyon szép község. Nem zsúfolt, mint egy nagyváros. Főterét hársfák veszik körül. Van focicsapatunk, néptáncegyüttesünk. Községünk lakói szorgalmas emberek, sok kisüzem,

üzlet, műhely található nálunk: szabóság, varrodák, asztalos- és sírkőfaragó-műhelyek, malom.

Az iskolaközpontban líceum, szakiskola, inasiskola, posztlíceális könyvelői szak, sőt a budapesti Szent István Egyetem kertészettudományi karának kihelyezett tagozata is működik.

A város 130 éves kórusa, a Bocskai-dalkör és színjátszó köre itthon és Magyarországon is sikert aratott.

Írták és rajzolták a V. C osztályos tanulók Trufán Ildikó tanítónő segítségével. A fényképeket Kornya Sára és Nagy Imre készítette.

Ma is élő népszokásaink: határkerülés, fenyőágazás, tojásfestés, locsolás, májusfaállítás, kántálás, disznótorozás.

Határkerüléskor a férfiak végigjárják a falu határát, megjavítják a határhompokat, és kitisztítják a forrásokat. Húsvét első napjára virradó éjjel a fiúk fenyőágat tesznek a lányos házak kapujára. Május 1-re virradó éjszaka a nagyobb lányoknak kizöldült mogyorófaágat tesznek a legény-barátok, ezt nevezik májusfának. Élő népszokás a szüreti bál. A fiúk lóháton, a lányok szekéren zeneszóval, népviseletben hívják a falu népét az esti mulatságba. Néhány éve működik a Bekecs táncegyüttes.

Havonta Szóll, Szám sorsolunk ki

1. Válogasd ki a férgesét! Minden csoportban van egy hibás szókapcsolat, javítsd ki:

te sem hidd én sem hiszem más sem érti

tőle tanultam eszesebb tőle fél tőle

abban a percben indult abba az erdőbe ért abba az időbe történt

> minden alma sok gyerek az összes virágok

- 2. Mit jelentett régen, mit jelent ma: szapul, tallóz?
- 3. A testrészek nevével jelöljük környezetünk sok-sok részletét: családfő, utcasarok, hegyhát. Gyűjtsetek minél több "testrészes" szóösszetételt.

Kedves Nyelvőr Vitézek, csatára fel!

Kapcsolódjatok be Szólj, szám! játékunkkapcsοιουjαιοκ σε στο γιος since tára-ba, ettől gyarapodik anyanyelvi kincstára-νείνος α jókedvetok, fényesedik az agyatok és a jókedvetek, s havonta három díjat is nyerhettek.

A negyedikesek – ha minden hónap megfejtését beküldik –, bejutnak a Kőrösi Csoma Sándor Anyanyelvi Vetélkedő országos döntőjébe, és mesés-játékos három napot töltenek 2003 májusában az Anyanyelv napjai című rendezvényen.

Néhány jótanács a negyedikes pályázóknak:

- Minden hónap minden kérdésére válaszolnotok kell.
- Igyekezzetek, hogy a következő hónap 15-éig érkezzék szerkesztőségünkbe a megfejtésetek.
- Ne vágjátok ki a Napsugárból a Szólj, szám! feladatait (a többi pályázatot, reitvényt se)!
- Az országos döntőre csak IV. osztályos csapatok pályázhatnak. Egyéni versenyzők nem.
- A közös munka eredményét egy lapra összesítve, a csapat nevében küldjétek el nekünk.

Vidám és győztes nyelvőrködést kívánunk!

Már tavaly is leveleztél velem? Vagy most találkozunk először? Ha szeretsz raizolni, festeni, ragasztani, akkor máris jó barátok vagyunk!

Arra kérlek most, hogy tájképet készíts nekem. A XVIII. század francia festőinek egyik újítása az úgynevezett plain air (plen er) festészet volt. Ez azt jelentette, hogy nem bent, a műteremben festettek, hanem állványykkal kimentek a természetbe. Lényegtelen, hogy te hol készíted

a képet, a fontos csak az, hogy szép legyen, és hogy idejében elküldd nekem. Szeretettel üdvözöllek,

Könyvmoly A. DE SAINT-**EXUPÉRY** A KIS

A kis herceg egy másik bolygóról érkezett, sok furcsa embert ismert meg, akiktől sokat tanult. Megszelídített egy rókát, és a barátja lett. Ezután vissza kellett térnie a bolvgójára.

Vajdaszentivány

Ha elolvassátok a könyvet, és felnéztek a csillagokra, ott fog köztük nevetni a kis herceg, aki megtanított arra, hogy "jól csak a szívével lát az ember, ami lényeges. az a szemnek láthatatlan".

Kőrösi Tünde, Szalárd

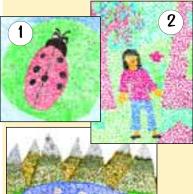

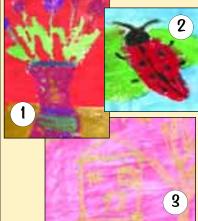
Stánszky Orsolya és Domokos Szabolcs, Dés

Maszat Művész

Aprilisi nyertesek: Fejér Vera, **Májysi nyertesek:** a tordaharasz-Aranyosegerbegy (1), Heveli Melinda, Székelyudvarhely (3).

tosi III. (1); a szilágysomlyói II. Tünde, Kaplony (2); Benczi F (2) és az alsócsernátoni IV. (3) osztály.

Több olvasónk kérésére ebben a tanévben Bitay Éva néni testünk titkairól mesél. Kérdezzetek – s Éva néni válaszol.

Néha úgy érzed, majd kiugrasz a bőrödből örömödben.

Nagy szerencséd, hogy ez nem sikerül. A bőrünk ugyanis testünk leghatékonyabb védelmezője. Ha nagyobb felületen megsérül, például égés-

kor, akár bele is halhatunk. Az ép bőrön nem tudnak áthatolni a kórokozók. Ezért terjed a legtöbb betegség a bőr

kapuin, orron, szájon, sérüléseken át.

Miért áll égnek a hajunk a félelemtől, és leszünk libabőrösek a hidegtől?

Minden szőrszálhoz egy parányi izom tapad. Amikor izgalomba jövünk vagy fázunk, ezek az izmok összehúzódnak és felmeresztik a

szőrszálakat. Az állatok is így tesznek. Amikor a kutya megtámadja, a macska felborzolja a szőrét, és begörbíti a hátát. Így nagyobbnak, félelmetesebbnek tűnik. Hidegben a felborzolt BITAY ÉVA

A BÖR

szőrszálak közé több levegő kerül, s ez jó hőszigetelő. Nálunk ezt már a ruha pótolja,

de bőrünkben még megvannak az izmocskák, ezek összehúzódásakor leszünk libabőrösek.

Miért feketék az afrikai, ausztráliai bennszülöttek?

A fekete színű bőr – védőfüggöny. A trópusokon a nap sugarai sokkal merőle-

gesebben érik a testet és káro-

sítanák a szerveket, ha a bőr nem vonna védőfüggönyt az ártó sugarak elé: a fekete festékszemcsék útjukat állják a gyilkos sugaraknak.

Miért kékül meg bőrünk az ütés helyén?

Ütéskor a bőrben levő erek roncsolódnak, s a vérfesték átitatja a bőr rétegeit. Pár nap alatt a vérfesték elbomlik, az ütés helye sárgás-barnára színeződik, majd a folt teljesen eltűnik

Mitől pirospozsgás az arcunk?

Attól, hogy az irha ereiben keringő friss, oxigénes vér színe átüt a vékony, finom bőrön.

A lányok olyan pirulósak! Miért?

Az izgalomtól hirtelen kitá-

gulnak a bőr erei, de nem mindenütt ám! A könyökünk vagy a tenyerünk soha nem pirul el!

Bőrünk nem azonos testünk egész felületén, hanem az

egyes testtájak feladataihoz igazodik. Ezért nem lehet úgy toldozni-foldozni, mint a zsákot. Testünk súlyát csak talpunk, térdünk vagy tenyerünk tudja hordozni, a nyál vegyi hatását csak ajkunk tűri el. Ha tehát pótolni kell a sérült bőrt, a "foltot" csak azonos szerepű helyről veheti az erves

heti az orvos. Havonta dijat sorsolunk ki

Miért nem fáj a hajnyírás, és miért sziszegünk ha a hajunkat cibálják?

A szerkesztőségünkbe látogató olvasóink kérésére ebben a tanévben az állatvilág érdekességeit villantjuk fel. Vágd ki, fűzd borítóba ezeket a szelvényeket, s bármikor megnézheted, kik a LEG-ek az állatok között.

Földünk **LEGNAGYOBB** állatai, a dinoszauruszok, őshüllők voltak. 140 millió évig uralták bolygónkat, de 65 millió évvel ezelőtt kihaltak.

A 12 méteres, 8 tonnás Allosaurus 70 borotvaéles fogával tépte szét a jóval nagyobb növényevő dinókat is. A **Brachiosaurus** 23 méteres, 12 elefántnál nehezebb "békés" növényevő volt.

 De hosszú ez az alagút! csodálkozik egy utas a vonaton.

- Hát persze! - válaszol a másik. – Hiszen a legutolsó vagonban ülünk!

Fábián András, Hévíz

- Mama, mi történt azzal a sok kajával, amit a kutya nem evett meg?
 - Csend, fiam. Egyél! Zoltai Orsolya, Nagyvárad

Peti először lát pávát, amint a farkát legyezőként kitárja.

- Mama! - kiáltja lelkendezve Ez a tyúk kivirágzott!

Balogh Károly, Kolozsvár

- Ha így folytatod, édes fiam, igazi hős lesz belőled!
 - Hogyhogy, apu?
- Nagy bátorság kellett ahhoz, hogy ilyen bizonyítvánnyal egyáltalán hazagyere.

Kis Tamás, Nagyvárad

- Mennyibe kerülne meghálni az önök szállójában?
 - Százezer lej egy éjszaka.
- Sainos nekem csak kilencvenezer lejem van. Nem költene fel tízezer lejjel korábban?

Czirmai Brigitta, Sepsiszentgyörgy

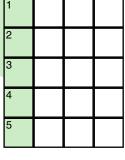
TALÁLD KI!

1)Túrós Tímea, Kisbács: kezdődik! 1. Piros és kék keveréke 2. Csapadékos 3. Nem buta 4. Éveinek száma 5. Éjjel "látjuk" 6. Nem zaios

5 Neked mi a kedvenc tantárgyad? Három olvasónk egy-egy rejtvénybe foglalta a sajátját.

Bacsó Zsuzsa, Szecsele: 1. Tata párja 2. Nagyon szeretne 3.

Becézett Ta- 1 más 4. Rágcsáló állat 5. Kerti szerszám

György Olivér, Gyergyóújfalu: 1. Nem itt 2. Csomó a madzagon 3. Szaglószerv 4. Becézett Anikó 5. Három meg három.

<mark>2</mark>)Búzáls ⊡ Levente, Köpec: kedvenc |2 járművem. 1. Paszuly 2. Férfi blúz 3. ...-mók 4. Fohász Vízlelő hely 6. Kacat 7. Becézett Ilona

Antó-

Antal Szidónia, Uzon: 1. Folyónk 2. Egyik végtagunk 3. Hasznos fém 4. Nem ezt 5. Ragadozó madár 6. Kerti szerszám 7.

Vonat_I közlekedik rajta

nia, Csíkmenaság: AZ OROSZ LÁNYKA TÁNCOL. Mindegyik mondat- A KUTYA FARKA SÁROS LETT. ban egy-egy állat KEGYELMED VELEM JÖN?

Iza- ZORRÓ KAKAST FOGOTT. 4 Szígyártó bella, Vármező: a kezdőbetűkből kedvenc játékom neve alakul ki.

3 György

neve bujkál.

6 Máthé Bernadette, Vargyas: egy finom sütemény.

A BOR ZAVAROS.

A NYÁRI NAPSI megfejtései: 11. old. Kádár Kata; 12. old. a 4-es; Persze, mert ő törte el a vázát; 20. old. képviselőfánk, kókuszfagyi; 15; 21. old. inkább sokat; macska – a többi kutyafaj; 30. old. I-Ió-Iom-alom-hallom-hallom-halló-hal-ha-h; 362-312; 142-312; 31. old. Aki mer, az nyer; András, István, László, József, Pál, Izabella; 35. old. Harry Potter, Joanne K. Rowling; 36. old. tárkony, ánizs, kakukkfű, sáfrány, kapor, kömény, paprika; 37. old. dália, írisz, viola; 41. old. 14; a 3-as; borjú, uszoda, dárda, agyar, pingvin, eper, strucc, törpe, Budapest; 42. old. Már fél órája főzöm, és még mindig kemény; Az apukám; 43. old. üres erszénnyel is tud ugrálni; 44. old. Mohácsi vész, Honfoglalás; 45. old. Addig nyújtózkodjál, ameddig a takaród ér; 54. old. Nem látja a fától az erdőt; 55. old. vércse; 56. old.

13. old.

Szervusz, István, ezer éve nem láttalak; 57. old. Nem fér be a garázsba; Géza, Ödön, Imre, Ádám, Elek, Béla, Máté, Áron; 60. old. Körmére ég a gyertya; 61. old. Magát úgysem kergeti senki; 64. old. A1-B6; A7-F5; C2-G9; D4-F1; D9-F7; 65. old. oroszlán; Napsi;

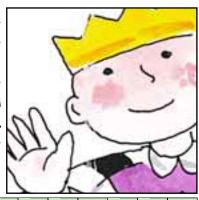
Nyertesek: Mátyás Renáta, Monó; Koros-Fekete Mátyás, Pilbák Petra, Kolozsvár; Pál Dorottya, Marosfelfalu; György Hunor, Kilyénfalva; Búzás Levente, Köpec; Gál Réka, Lisznyó; Simáni Zsófia, Torockó; Albert Orsolya, Marosvásárhely; László Erika, Székelyszentkirály.

Szervusztok, kedves rejtvénykedvelő barátaim! Gazdag kincstáramból ebben a tanévben is bőven küldök nektek rejtvényeket.

A szeptemberi feladat első sora egy mesehős nevét rejti, a bekarikázott betűkből pedig egy mesebeli király neve alakítható ki. Ha sikerült, küldd el a választ a szerkesztő-

ség címére október 15-éig, hogy részt vehess a sorsoláson. a Rejtvénykirály

VÍZSZINTES

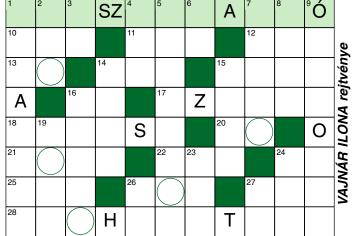
1. Az egyik mesehős

- 10. Ami párja
- 11. Becézett Teodóra
- 12. Eleinte elver!
- 13. Arcvéa!
- 14. Kézben tart
- 15. Nem okos
- 16. Antal Imre névjegye
- 17. Kedvel
- 18. NÁDASI
- 20. Angol tagadás
- 21. Kövér, románul
- 22. Csúnva
- 24. Földet forgat
- 25. OPR
- 26. Öt meg egy
- 27. Járom

28. Használhatatlan la- 1 kás

Függőleges

- 1. Kószál
- 2. Kezdődik az akció!
- 3. Béres Ida névjegye
- 4. Betol a közepén!
- 5. Nagyon búsul érte
- 6. Nem rossz
- 7. Ideg, latin szóval (NEURO)
- 8. Kossuth Lajos Tudományos Egyesület rövidítése
- 9. Nagyon figyelve, las-
- 14. Ilyen tyúk az égen 19. Gabonaféle is van

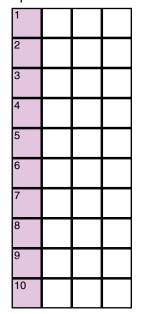

- 15. Nem kint
- 16. Kadarka közepe!
- 24. ...-boga 26. Feltéve
- 27. Illés Lajos névjegye

WERLESEY

23. Középen kutat!

Dimény Ágota, Oltszem: mit vesznek a legtöbbet a vásárban? 1. Rés, szakadás 2. Tűz teszi 3. Szemtelen rovar 4. Kutyák 5. Ingre, nadrágra varrják 6. Muzsika 7. Rágcsáló állat 8. Becézett Tibor 9. Koranyári gyümölcs 10. Púpos állat

A MÁJUSI REJTVÉNYPÁLYÁZAT megfejtése: Én csak nyáron voltam ott. Könyvjutalmat nyertek: Kócsi Kinga, Szilágycseh; Cserei Irma-Hajnal, Nyárádszereda; Jankó Ingrid-Blanka, Hosszúmező, Erdei Edina, Völcsök, Csernáczki Erzsike és Attila, Aranyosegerbegy.

A **JÚNIUSI REJTVÉNYPÁLYÁZAT** megfeitése:

Homokvárhoz kupacot, horgászoknak kukacot. Nyertesek: Kis Tímea, Hármasfalu; Vass Eszter, Oroszhegy, Rákos Adolf és Emőke, Vámfalu; Simó Zoltán, Gyulakuta; Tódor Beáta, Csíkszereda.

HÚSÉGES REITVÉNYFEITŐ ÉRDEM-**RENDET** nyertek: Szabó Enikő, Nagybacon; Tőkés Kinga-Ildikó, Marosvásárhely; Mátyás Tímea, Kovászna; Kerekes Boróka, Aranyosgyéres; Jakab Ádám, Sepsiszentgyörgy; Halmen Tibor és Bodó Hortenzia, Székelyudvarhely; Baja Brigitta Hortenzia, Aranyosegerbegy; Várhelyi Melinda, Kolozsvár; Király **Amália,** Szilágyballa.

> Gratulálunk! Játsszatok továbbra is velünk!

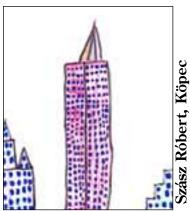
IRKAFIRKA-PÁLYÁZAT

Az idei témánk:

ILYEN LESZEK -**HÚSZ ÉV MÚLVA**

Szeretsz álmodozni? Képzeld el, milyen leszel te magad, a családod, a munkád, hogyan telik majd egy napod - húsz év múlva. Küldi erről verset, mesét, rajzot. A legszebbeket ország-világ csodálja majd a májusi Napsugárban. Lehet, hogy megnyered a mese, a vers vagy a rajzpályázat valamelyik díját. S ami a legizgalmasabb: húsz év múlva előveheted a 2003-as májusi

Napsugárt, s megnézheted, valóra váltak-e álmaid.

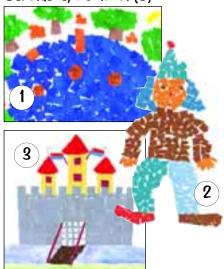

Oroszhegyi Csaba, Marosújvár

Maszat Művész

Júniusi nuertesek: a kárásztelki iskolások (1); Kiss Orsolya Nóra, Marosvásárhely (2); Mátyás Tímea Bernadette, Kovászna (3).

Szeptemberi lapszámunk támogatói: NEMZETI **KULTURÁLIS ALAPPROGRAM** PRO PROFESSIONE **ALAPÍTVÁNY**

Májusi megfejtések: 1. Tiltakozás: A királynét meggyilkolni nem kell, félnetek jó lesz, ha mind beléegyeznek, én nem, ellenzem. Beleegyezés: A királynét meggyilkolni nem kell félnetek, jó lesz, ha mind beléegyeznek, én nem ellenzem; 2. penna-toll, pattantyú-ágyú, szablya-kard, lábbeli-cipő, malaclopó-köpeny, lélekmelegítő-mellény; 3. vedd, hidd, oszd, mondd, lásd, várd, védd. sződd, fond, tedd, küldd, hordd. Nyertesek: sepsiszentgyörgyi Váradi József Ált. Isk. *Észpör*getők csoportja; a marosújvári III. B; Fodor-Kiss Júlia, Torda; Júniusi megfejtések: 1. cipő -

dál, pampó, bocskor, félcipő; kabát – mente, atilla, zeke, ujjas, ködmön, bekecs, dolmány, bujka, zubbony, mundér, frakk, szmoking, pelerin, zakó, öltöny, dzseki, felöltő. 2. kender, hátizsák, jövedelem; 3. csihi-puhi. Győzteseink: Vass Melinda, Székelyudvarhely: Lőrincz Edit, Brassó; a csíkszentdomokosi 2es Ált. Isk. III. osztálya.

pánka, papucs, bakancs, szan-

Májusi megfejtés: Különösen az akácfa virágait szeretik a méhek. Nyertesek: Gál Márta-Emőke és Botond, Kolozsvár; Vajda Eduárd, Szecsele; Szabó Rita Sarolta, Apáca.

Júniusi megfejtés: Romániában csupán a hátszegi rezervátumban élnek még bölények. Nyertesek: Fülöp György, Székelyudvarhely; Vadas Je-Szilágypanit; Blénesi Beáta és Bernadette, Gyergyószentmiklós.

Vágjátok ki, ragasszátok gyűjtőlapra, és áprilisban küldjétek el nekünk az osztály teljes névsorával együtt a szeptembertől áprilisig összegyűjtött kis bélyegeket. Az idén Európában barangolunk, ezért a bélyegek a bemutatott népek zászlóját ábrázolják. Nyolc zászlócska fog tehát minden osztálytárs neve mellett állni - ha nyerni szeretnétek.

NAPSUGÁR TABOR

2002. július, Illvefalva

A múlt tanévben 75 osztálv gyűjtötte össze és küldte el szerkesztőségünknek a 18. oldal sarnyomtatott bélvegeket. Ezek az osztályok valamennyien ajándékot kaptak, a Napsugárkör tagjai lettek, s ezzel ingyenes belépést nyertek a kézdivásárhelyi múzeumba, a marosvásárhelyi állatkertbe vagy a kolozsvári botanikus kertbe. A fődíjat, az egyhetes illyefalvi tábort hét osztály négy-négy tanulója és tanítójuk nyerte meg. Velünk táboroztak a KAV országos győztesei is.

Csapatunknak a versenyek tetszettek a legjobban. Sokat szorgoskodtunk, hogy minél több pontot szerezzünk.

Feledhetetlen lesz a sok barát és a sok szép élmény.

Kápolnásfalu

A szórakozás mellett nagyon sokat tanulhattunk. Köszönjük a lehetőséget, és reméljük, hogy sokan eljutnak még a Napsugár csodálatos táborába.

Kökénvesd

Ez volt életünk legjobb tábora, soha nem felejtjük el az illyefalvi vakációzást.

A táj, a vár és a bástyák szépsége megragadott. Első nap minden csapat műsorral mutatkozott be. Voltunk a struccfarmon, a templomban, a Székely Nemzeti Múzeumban, a Séra Kúriában, a fagyigyárban.

Berszán Panr

Sepsiszentgyörgy szép kis város,

Ott töltöttünk mi egy hetet,

Napközben vidáman játszunk,

Reitvényt fejtünk, maskarázunk,

Nagyon jó volt, elhiheted!

Nótáinktól cseng a falu,

Erre táncol a strucc, Samu.

Szombat este ünnepelünk,

Társainktól búcsút veszünk, Indul haza a nagy csapat,

De emléke szívünkben marad.

Deák Liza, Marosszentgyörgy

lás meg a csapatverseny. Marad-

tam volna még egy hetet, de sai-

nos nem lehetett.

karneválra.

Illvefalvára.

Nagyon tetszett a dramatizá-

Nekünk legjobban a tallérgyűj-

Szeretnénk, ha ti is eljutnátok

tés tetszett. Sokat készültünk a

Marosszentgyörgy

Illyefalvával határos.

Szatmárnémeti

Sokféle versenyszámban mértük össze tudásunkat, ügyességünket. Volt rejtvényfejtés, célbadobás, hegymászás, virágszedés, versenyfutás, egyensúlyozás, üvegtöltögetés, párnagombolás, vackorcsapás, cipőfűzés.

Kolozsvár

Sok gyerekkel megismerkedtünk. Kaptunk kitűzőt is. amit nagyon szerettem viselni.

A Kelekótya együttes hangszereit ki is próbálhattuk.

figyelj! versenyt.

tuk a befejezést.

Az őrangyal-játékkal sok ajándékot adhattam és kaphattam. Mindenki szerette volna megtudni, hogy ki az őrangyala.

Dés

Vajda Boglárka, Marosludas

Sepsiszentgyörgy

Marosvásárhely

Kószabósza Párizsban

NAPSUGÁR, gyermekirodalmi lap. Kiadja a NAPSUGÁR Kft. Szerkesztik: ZSIGMOND EMESE (főszerkesztő), MÜLLER KATI. A szerkesztőség postacíme: 3400 Cluj, Str. L. Rebreanu, Nr.58./28., C.P.137. Telefon/fax: 064/141323. Megrendelhető a szerkesztőség címén. E-mail: napsugar@mail.dntcj.ro Honlap: http://www.dntcj.ro/NGOs/napsugar; A lapok árát a következő bankszámlára várjuk: Cont 2511.1-569.1/ROL B.C.R., SUC. JUD. CLUJ S.C. NAPSUGÁR — EDITURA ŠRL. Készült a kolozsvári TIPOHOLDING Rt. Nyomdájában. ISSN 1221-7751 Ára 9000 lej

Marosludas

Nagyon élveztük a Fuss és

Székelyudvarhely

A tanító néni felettem aludt az emeletes ágyban. Lefekvés után fészkelődni kezdtem, így ringattam el.

Emese néni elmondta egy mese kezdetét és mi eliátszot-

